

نصب مجدد ویندوز XP

شما امکان می‌دهند که یک جدول زمان‌بندی (مثلاً یک شب در میان) را انتخاب کنید، تا مجبور نباشید که هر چند وقت یک بار عملیات خسته‌کننده دستی پشتیبان‌گیری را انجام دهید.

از کل کامپیوتر خود، شامل سیستم‌عامل نیز می‌توانید پشتیبان‌گیری کنید. یک روش متداول دیگر آن است که فقط از فایل‌ها و پوشه‌های مهم در یک دیسک سخت اکسترنال، یک دی‌وی‌دی، یا یک حافظه فلش یک نسخه پشتیبان تهیه کنید.

افزون بر اینها، بعضی از سیستم‌های ویندوز اکس‌پی برای این که دیسک سخت SATA شما درست کار کند به نصب رانش‌گر SATA نیاز دارند. برای اطلاعات بیشتر به بخش «رانش‌گرهای دیسک سخت» مراجعه کنید.

عملیات نصب

سی‌دی نصب ویندوز اکس‌پی را در دیسک‌ران قرار دهید و کامپیوتر را بازراه‌اندازی کنید. به محض بازراه‌اندازی کامپیوتر، کلید DELETE را آن‌قدر نگه دارید تا وارد برنامه بایوس^۴ شوید، که در آن می‌توانید کامپیوتر خود را طوری پیکربندی کنید که به جای بوت از دیسک سخت از سی‌دی بوت کند. به یاد داشته باشید که منوهای بایوس در کامپیوترهای مختلف فرق می‌کنند و آنچه ما در زیر آورده‌ایم دستورالعمل‌های عمومی دستیابی و اجرای گزینه‌های بایوس هستند.

احتمالاً برای کار با بایوس از موش نخواهید توانست بهره بگیرید، و همه کارها را باید با صفحه‌کلید انجام دهید. کلید پیکانی Down را آن‌قدر بزنید تا به گزینه Advanced BIOS Features برسید و سپس کلید Enter را بزنید. در صفحه بعدی، از کلید Down برای انتخاب گزینه First Boot Device بهره بگیرید. این گزینه به احتمال زیاد روی Hard Disk میزان است. کلید Enter را بزنید و CDROM (یا نام دیسک‌ران سی‌دی) را انتخاب کنید، و کلید Enter را مجدداً بزنید.

اگر به مرور زمان در کامپیوترتان انواع فایل‌های زائد و بلااستفاده انباشته شده باشد کامپیوترتان آهسته کار خواهد کرد. یک راه حل خوب نصب مجدد ویندوز است که روحی تازه به کامپیوتر می‌دهد. یک نصب پاک^۱ اغلب همه مسائلی را که در سیستم‌عامل خود داشته‌اید حل می‌کند، چون سیستم‌عامل قبلی و همه فایل‌ها، پوشه‌ها، تنظیم‌ها، و برنامه‌های کاربردی را رونویسی می‌کند. اساساً، کامپیوتر شما را به روز اول خود باز می‌گرداند. در این مقاله، به طور گام به گام در عملیات نصب مجدد ویندوز اکس‌پی شما را راهنمایی خواهیم کرد.

آماده‌سازی

به سی‌دی نصب ویندوز اکس‌پی و شماره سریال (product key) آن نیاز خواهید داشت (شماره سریال معمولاً بر روی دیسک، جعبه یا پاکت بسته‌بندی دیسک چاپ شده است، یا آن را ممکن است در داخل سی‌دی در فایلی به نام Serial.txt یا مانند آن بیابید).

همچنین به همه دیسک‌های نصب برنامه‌های کاربردی خود نیاز خواهید داشت. پیش از نصب مجدد، اگر دیسک‌های نصب برنامه‌هایی را که از اینترنت دریافت کرده‌اید نداشته باشید، فایل‌های «EXE» آنها را در یک حافظه فلش، یا در یک سی‌دی ذخیره کنید. یک کار خوب دیگر آن است که همه برنامه‌های رانش‌گری^۲ را که نصب کرده‌اید در یک حافظه فلش یا یک سی‌دی ذخیره کنید. به این ترتیب، بعداً مجبور نخواهید بود که تک‌تک به دنبال آنها بگردید.

یک روش آسان پشتیبان‌گیری^۳ از همه چیز استفاده از یک نرم‌افزار پشتیبان‌گیری و یک دیسک سخت اکسترنال (بیرونی) است. دیسک‌های سخت اکسترنال معمولاً به پورت USB کامپیوتر شما وصل می‌شوند، و برق خود را یا از خود کامپیوتر می‌گیرند یا از یک منبع تغذیه مجزا. بسیاری از برنامه‌های کاربردی پشتیبان‌گیری می‌توانند به طور دوره‌ای از داده‌ها پشتیبان‌گیری کنند. بسیاری از این برنامه‌ها به

^۱ clean installation

^۲ device driver

^۳ back up

^۴ BIOS (Basic Input/Output System)

هنگامی که ویندوز بار کردن فایل‌ها را به پایان برساند، یک صفحه‌ی Windows Setup خواهید دید که بسیار شبیه به یک پیام خطا به نظر می‌رسد. اگر به شما پیام بدهد که نمی‌تواند وسایل ذخیره‌گر کامپیوتر (دیسک‌های سخت) را شناسایی کند، کلید S را بزنید، دیسک حاوی رانش‌گرهای SATA را در دیسک‌ران قرار دهید، و کلید Enter را بزنید.

برنامه‌ست‌آپ همه‌ی رانش‌گرهای روی دیسکت را نمایش خواهد داد. از کلیدهای پیکانی برای انتخاب رانش‌گر ویندوز اکس‌پی بهره بگیرید و کلید Enter را بزنید. برنامه‌ی برپایی ویندوز این رانش‌گر را بار می‌کند و سپس نام آن را به نمایش در می‌آورد. دوباره کلید Enter را بزنید.

در این مرحله، پیام Welcome To Setup را خواهید دید. این پنجره چند گزینه را نمایش خواهد داد. گزینه‌ی زیر را انتخاب کنید:

To Set Up Windows XP Now, Press ENTER

کلید Enter را بزنید. هنگامی که توافق‌نامه‌ی پروانه‌ی استفاده از نرم‌افزار به نمایش در آمد، کلید F8 را برای پذیرش بزنید. (اگر بخواهید کل توافق‌نامه را بخوانید کلید PAGE DOWN را بزنید.)

صفحه‌ی بعدی همه‌ی نگارش‌های ویندوز اکس‌پی را که پیشتر بر روی سیستم خود نصب کرده‌اید به نمایش در خواهد آورد.

یادآوری: اگر بخواهید بی‌آن که همه‌ی داده‌های شما از روی دیسک‌سخت پاک شود، فقط فایل‌های سیستمی اصلی ویندوز جایگزین فایل‌های قبلی شود، در اینجا می‌توانید از گزینه‌ی Repair بهره بگیرید. برای اطلاعات بیشتر به بخش «تعمیر ویندوز» مراجعه کنید.

برای ادامه‌ی عملیات نصب پاک و حذف نگارش قدیمی ویندوز اکس‌پی، کلید ESC را بزنید.

صفحه‌ی بعدی، همه‌ی دیسک‌های سخت سیستم و پارتیشن‌های دیسک‌سخت (نواحی ذخیره‌سازی متمایز بر روی دیسک‌های سخت) را نمایش می‌دهد. در اینجا، چند گزینه پیش روی دارید، شامل گزینه‌ی زیر:

Set Up Windows XP On The Selected Item, Press ENTER

کامپیوترتان حالا به حالت بوت از سی‌دی پیکربندی شده است. کلید F10 را بزنید تا اصلاحات شما ذخیره شود و سپس در پیامی که به نمایش در می‌آید کلید Enter را بزنید.

آیا روزی را که دسکتاپ ویندوز شما چنین پاک بوده است به یاد می‌آورید؟ یک نصب پاک ویندوز اکس‌پی روزهای خوش گذشته را باز خواهد گرداند.

حال، کامپیوتر بوت خواهد کرد. در نقطه‌ای از عملیات بوت، پیام زیر خواهد آمد:

Press Any Key To Boot From CD Or DVD

به دقت به صفحه‌نمایش نگاه کنید تا این پیام را ببینید، چون این پیام فقط چند ثانیه ظاهر می‌شود؛ اگر خیلی منتظر بمانید و کلیدی را نزنید، ویندوز فرض خواهد کرد که شما نمی‌خواهید از روی سی‌دی بوت کنید و کامپیوتر را از روی دیسک‌سخت و ویندوز موجود در آن بوت خواهد کرد. اگر این پیام را از دست بدهید، لوگوی ویندوز به نمایش در خواهد آمد. در این نقطه مجبورید که کامپیوترتان را از نو بوت کنید.

به محض آن که برنامه‌ی برپایی یا ست‌آپ^۵ شروع به کار کرد، کلید F6 را بزنید (در زمانی که پیام مربوط به رانش‌گر دیسک‌سخت می‌آید) تا بتوانید رانش‌گرهای دیسک‌سخت، مانند رانش‌گرهای SATA را نصب کنید (این مرحله برای بعضی از کامپیوترها ضروری است. بخش «رانش‌گرهای دیسک‌سخت» را بخوانید).

⁵ Setup

باشيد که فرمت پيش فرض⁶ روى English (United States) ميزان شده است، و United States مکان پيش فرض است. (با کلیک کردن روى Customize می توانید این تنظیمها را تغییر بدهید.) ورودی متن پيش فرض U.S. Keyboard Layout است. با کلیک کردن روى Details می توانید آن را تغییر دهید. (همه این موارد را بعد از نصب ویندوز نیز می توانید تغییر بدهید.) برای رفتن به صفحه بعدی روى Next کلیک کنید.

هرگاه صفحه Personalize Your Software ظاهر شد، نام خود را در کادر متنی Name و اگر سازمانی داشته باشید که بخواهید با آن شناسایی شوید نام سازمان خود را در کادر متنی Organization تایپ کنید. روى Next کلیک کنید.

تعمیر ویندوز

با آن که نصب پاک یک روش خوب برای حذف خطاهای روى سیستم است، معایبی نیز دارد: وقت گیر است، به کارهای مقدماتی نیاز دارد، و سرانجام تنظیمها و پیکربندیهای شخصی شما را به جایگاه نخست باز می گرداند. پيش از آن که برای حل یک مسئله یک نصب پاک را انجام دهید، Windows Repair را امتحان کنید، که گاهی یک نصب تعمیری نامیده می شود.

Windows Repair در دیسک نصب ویندوز اکس پی گنجانده شده است. برای دستیابی آن، همان گونه آغاز کنید که برای نصب مجدد آغاز می کنید. هرگاه به صفحه Welcome To Setup رسیدید کلید Enter را بزنید، کلید F8 را برای پذیرش موافقت نامه نرم افزار یا EULA (End-User License Agreement) بپذیرید، و وقتی امکان اجرای یک نصب تعمیری فراهم شد کلید R را بزنید. این برنامه اساساً به شما امکان می دهد که کامپیوتر را با رونویسی صرف سیستم عامل _ نه فایلها، پوشهها، و برنامههای کاربردی _ تعمیر کنید. برای اجرای عملیات تعمیر، دستورالعملهایی را که بر روى صفحه نمایش به نمایش در می آید انجام دهید. □

سپس، صفحه Your Product Key ظاهر می شود. شماره سریال ویندوز خود را در کادرهای متنی به نمایش در آمده تایپ کنید. هرگاه تایپ شماره سریال را به پایان رساندید روى Next کلیک کنید.

صفحه بعدی به شما هشدار می دهد که نباید دو سیستم عامل را روى یک پارتیشن نصب کنید. شما هم نمی خواهید که دو سیستم عامل را در یک پارتیشن نصب کنید. بلکه قصد دارید که ویندوز اکس پی را جایگزین کنید. کلید C را برای ادامه بزنید.

صفحه بعدی امکان فرمت کردن دیسک سخت را در اختیار شما می گذارد. توصیه می کنیم دیسک سخت خود را فرمت کنید، چون همه دادهها را از روى کامپیوتر پاک می کند تا بتوانید سیستم عامل را در یک محیط کاملاً پاک نصب کنید. فرمت نکردن می تواند مسائل گذشته را همچنان تکرار کند. برای فرمت کردن پارتیشنی که می خواهید سیستم عامل را بر روى آن نصب کنید، با استفاده از کلیدهای پیکانی گزینه زیر را انتخاب کنید:

Format The Partition Using The NTFS File System

سپس کلید Enter را بزنید.

صفحه بعدی حاوی یک پیام هشدار دیگر است:

Caution, Formatting This Drive Will Delete All Files On It

(احتیاط کنید، فرمت کردن، همه فایل های روى یک درایو را پاک می کند.) نترسید و کلید F را برای فرمت کردن پارتیشن انتخابی بزنید. پس از تکمیل عملیات فرمت، نصب نسخه جدید ویندوز آغاز می شود.

هرگاه ویندوز کپی برداری از همه فایلها را انجام دهد، کامپیوتر به طور خودکار بازراه اندازی خواهد شد و عملیات نصب ادامه خواهد یافت. توجه داشته باشید که در سمت چپ صفحه نمایش، فهرست مراحل عملیات نصب درج می شود. اولین سه مورد آن تا به حال تکمیل شده است، و تیک دار شده اند. از حالا مرحله Installing Windows آغاز می شود، اما مرحله Final Installation هنوز آغاز نشده است.

لحظاتی بعد، طی یک پیام از شما خواسته می شود که Regional And Language Options را انتخاب کنید. توجه داشته

⁶ default

کامپیوتر را برپا کنید

حال زمان برپاساختن کامپیوتر است. برای شروع روی Next کلیک کنید. در صورت تمایل، گزینه زیر را انتخاب کنید:

Help Protect My PC By Turning On Automatic Updates Now و روی Next کلیک کنید. (این کار این اطمینان را برای شما فراهم خواهد کرد که کامپیوترتان همه وصله‌های روزآمدساز ضروری را به طور خودکار دریافت می‌کند). در این زمان، برای هر کسی که از این کامپیوتر استفاده خواهد کرد می‌توانید یک حساب برپا کنید. باید یک نام کاربری برای خودتان بسازید، اما اگر بخواهید، بعداً می‌توانید برای کاربران دیگر حساب باز کنید. نام کاربری انتخابی خود را تایپ کنید و Next را انتخاب کنید. روی Finish کلیک کنید، منتظر بمانید تا ویندوز بارکردن فایل‌ها را تمام کند، و نگاهی به ویندوز اکس پی جدید خود بیندازید.

فراموش نکنید

پس از تکمیل عملیات نصب، باید ترتیب بوت را در بایوس به گونه‌ای تغییر بدهید که کامپیوتر از دیسک سخت بوت کند. سی‌دی نصب ویندوز را از دیسک‌ران خارج کنید و کامپیوتر را بازراه‌اندازی کنید. به محض بوت شدن کامپیوتر کلید DELETE را آن‌قدر نگه دارید تا صفحه بایوس به نمایش در بیاید. همچون قبل، از کلیدهای پیکانی برای انتخاب Advanced BIOS Features بهره بگیرید. کلید Enter را بزنید، و در صفحه بعدی، گزینه First Boot Device را انتخاب کنید. کلید Enter را بزنید، Hard Disk را انتخاب کنید، و کلید Enter را دوباره بزنید. حال کامپیوترتان طوری پیکربندی شده است که از دیسک سخت بوت کند. کلید F10 را بزنید تا اصلاحات شما ذخیره شود و سپس وقتی خواسته شد کلید Enter را بزنید.

حتی کاربران باتجربه نیز به هنگام نصب مجدد ممکن است یک یا دو نرم‌افزاران (software driver) یا رانش‌گر را نصب نکرده باشند. ممکن است مجبور باشید چند رانش‌گر را به طور دستی پیدا و

صفحه بعدی به شما امکان می‌دهد که یک نام را برای کامپیوترتان انتخاب کنید که آن را در شبکه شناسایی خواهد کرد. این نام را تایپ کنید (یا اگر نام پیشنهادی ویندوز را قبول داشته باشید، تایپ نکنید) و سپس روی دکمه Next کلیک کنید.

حساب کاربری اصلی یک کامپیوتر حساب Administrator است. حسابی است که از طریق آن می‌توانید تنظیم‌ها را تغییر بدهید، برنامه‌ها را نصب یا نصب‌زدایی⁷ کنید، و مانند آن. **گذرواژه⁸** انتخابی خود را در کادر متنی گذرواژه تایپ کنید و سپس دوباره آن را برای تأیید تایپ کنید. برای ادامه روی Next کلیک کنید.

وقتی پنجره Date And Time Settings به نمایش در آمد، درست‌بودن تاریخ روز، ساعت، و منطقه زمانی را بررسی کنید و روی Next کلیک کنید. در صفحه بعد، برای پیکربندی تنظیم‌های شبکه، Typical Settings یا Custom Settings را انتخاب کنید. Typical Settings را انتخاب کنید و روی Next کلیک کنید، مگر آن که بدانید که برای پیکربندی تنظیم‌های شبکه چه کارهایی را باید انجام بدهید.

اگر کامپیوتر حاضر کامپیوتر خانه باشد، گزینه No, This Computer Is Not On a Network را انتخاب کنید. حتی اگر یک شبکه خانگی داشته باشید، این گزینه را انتخاب کنید؛ نام Workgroup خانه را می‌توانید تایپ کنید. در غیر این صورت، به آن کادر متنی دست نزنید. اگر کامپیوتر حاضر کامپیوتر دفتر کار شما باشد، می‌توانید گزینه دیگر را انتخاب کنید، اما ممکن است لازم باشد که اطلاعات درست را از مدیر شبکه پرسید. انتخاب خود را مشخص کنید و روی Next کلیک کنید.

منتظر بمانید تا نصب ویندوز تکمیل شود. کامپیوتر در طی این مرحله به طور خودکار بازراه‌اندازی خواهد شد. پس از بازراه‌اندازی، ممکن است پیامی دریافت کنید که می‌گوید که ویندوز به طور خودکار رزولوشن صفحه‌نمایش شما را تنظیم خواهد کرد. روی OK کلیک کنید، و اگر بتوانید متن ظاهرشده بر روی صفحه‌نمایش را بخوانید دوباره روی OK کلیک کنید.

⁷ uninstall

⁸ password

رانش گره‌های دیسک سخت

از لحاظ کلی، در حال حاضر دیسک‌های سخت کامپیوترهای شخصی یا از نوع IDE (Integrated Drive Electronics) _ که به ATA نیز مشهور است (انواع قدیمی) _ هستند، یا از نوع SATA (Serial Advanced Technology Attachment؛ انواع جدید).

ویندوز اکس پی قبل از رواج رابط SATA عرضه شد. در نتیجه، ناسازگاری‌هایی بین این دو پیدا شد: در بسیاری از مادربوردها برای پشتیبانی کامل از دیسک‌های سخت SATA لازم بود که رانش گره‌های SATA نصب شود. بسیاری از چیپست‌های (chipset) مادربرد که پس از رواج SATA عرضه شدند، به ویژه آنهایی که شرکت اینتل تولید کرد، پشتیبانی توکار SATA را اضافه کردند، در نتیجه، برای آنها این مسئله حل شد. اما برای مادربوردهای AMD مدتی طول کشید تا این حد از پشتیبانی به وجود بیاید.

نتیجه آن است که مادربوردهای AMD قدیمی پیش از آن که دیسک سخت SATA شما بتواند امکانات کامل خود را فراهم کند اغلب از شما می‌خواهند که رانش گره‌های SATA را برای مادربرد دریافت و نصب کنید (مادربوردهای جدیدتر AMD این مسئله را ندارند). حتی اگر به هنگام عملیات نصب با هیچ مسئله یا خطایی مواجه نشوید، مادربرد شما ممکن است دیسک سخت SATA شما را در بایوس به عنوان یک دیسک IDE فهرست کند.

در عمل، احتمالاً متوجه هیچ مسئله‌ای در کارایی دیسک سخت _ یا هیچ پیام خطایی _ نخواهید شد که به دلیل خصوصیت «legacy mode» یا «IDE mode» است، که یک خصوصیت بعضی از مادربوردهاست که به شما امکان می‌دهد که بی‌آن که مجبور به نصب رانش گر در اول کار باشید از یک دیسک سخت SATA استفاده کنید. این خصوصیت می‌تواند در دروس‌های ناشی از عملیات نصب را سبک‌تر کند، اما اگر بخواهید اطمینان یابید که همه امکانات دیسک سخت SATA قابل استفاده است، باید بازهم رانش گره‌های SATA را دریافت و نصب کنید. البته، تولیدکنندگان در یک مقطع زمانی خاص پشتیبانی از مادربوردهای قدیمی خود را متوقف می‌کنند، در نتیجه، حتی آخرین رانش گره‌ها نیز ممکن است در بعضی از موارد SATA را پشتیبانی نکنند.

اگر لازم باشد که ضمن عملیات نصب ویندوز، رانش گره‌های SATA را نصب کنید، به پایگاه وب تولیدکننده مادربرد مراجعه کنید و مدل مادربرد خود را در آن بیابید. آخرین روزآمدکننده بایوس را برای آن دریافت کنید و رانش گره‌های SATA را بیابید. آنها را دریافت کنید و در یک رسانه ذخیره گر جابه‌جاپذیر مانند یک حافظه فلش، دیسکت، سی‌دی، یا دی‌وی‌دی ذخیره کنید.

هنگامی که عملیات نصب را انجام می‌دهید، کلید F6 را به محض آن که Setup آغاز می‌شود چند بار بزنید. هنگامی که خواسته شد، وسیله ذخیره گر حاوی رانش گره‌ها را انتخاب کنید، رانش گره‌های ضروری را انتخاب کنید، و کلید Enter را بزنید. □

نصب کنید. اطمینان یابید که مادربرد، کارت گرافیک، دیسک سخت، و سایر وسایل جانبی آخرین روزآمدکننده‌ها را دارند. □